

A Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Kara Szabó Lőrinc kutatóhelye a 2006 és 2009 közötti pályázati időszakra eső OTKA munkássága folytatta a Szabó Lőrinc szövegüniverzum teljességének publikálását, a Szabó Lőrinc topográfia nemzetközi vonatkozásainak feltárását; másrészt a modern nemzetközi elveken alapuló digitális megjelenítésű kritikai kiadás megkezdését (*Föld, erdő, isten* kötet). Ugyanakkor a publikált szövegek poétikai eredményeinek felmutatásával a hazai és nemzetközi kánonban igyekeztünk elhelyezni a költő munkásságát.

A pályázat eredetileg az elnyert összeg dupláját tervezte, az időszakban mégis sikerült egyéb megoldásokkal, valamint az önálló MTA kutatóhelyi támogatás folytatásaként az ELTE-MTA Általános Irodalomtudományi Kutatócsoport (TKI 252 „Filológia mint az interpretáció kulturális technikája”) projektjébe becsatlakozva megvalósítani eredeti elképzeléseinket. Amit nem sikerült könyv formátumban megjelentetni, azt digitalizálva a www.szabolorinc.hu weblapunkon publikáljuk, ezzel talán még inkább megteremtve a kiadvány hozzáférési lehetőségét.

A Szabó Lőrinc szövegüniverzum megjelentetése

A 2006 és 2009 közötti 4 éves időszakban folytattuk a Szabó Lőrinc-kutatásban a kritikai kiadás előkészítését, illetőleg elindítottuk a digitális kritikai jellegű megjelenítését Szabó Lőrinc költészetének. Ennek során elkészítettük a *Föld, erdő, isten* kötet kritikai jellegű digitalizált kiadását, ehhez hasonlóan készítjük a továbbiakban a többi kötet kritikai jellegű megjelenítését.

Megjelentettük az Osiris Klasszikusok sorozatban *Vallomások* címmel a költő naplóit, beszélgetéseit, és *Szabó Lőrinc „pere”* címmel 1945-ös igazolási tárgyalásait tartalmazó 935 oldalas gyűjteményt, kritikai kiadásokra jellemző tudományos jegyzetapparátussal. Ez a kötet gyakorlatilag – túl a teljességre törekvő szövegkiadáson – egy tudományos igényű Szabó Lőrinc-életrajzként is funkcionálhat.

Befejeztük a kiadatlan drámafordításait megjelentető sorozatot (1 nyomtatott kötet, két digitális megjelentetés).

A *Szabó Lőrinc Füzetek* sorozatban kiadtuk dokumentálva a *Vissza a háborúból* című Remarque-regény Szabó Lőrinc által készített ismeretlen fordítását; a költő környezetének a költő életével kapcsolatos naplóit; kiegészítettük könyvtárának jegyzékét; előkészítettük majd megjelentettük Franciska Čurković-Major PhD disszertációja véglegesített változatát, a költő kelet-adriai utazásait feldolgozó, a dokumentálást tekintve teljességre törekvő

könyvet. A www.szabolorinc.hu weblapon közzétettük Carl Rotheval folytatott levelezése magyar fordítását, ezzel kiegészítettük a sorozat Kiss Noémi által készített első kötetének szövegpublikálását.

Kontor István PhD disszertációjaként készült Szabó Lőrinc kisebb német versfordításait tartalmazó bibliográfia és antológia (benne a fordítások teljességre törekvő, a variánsokat is feltüntető, a német eredetit, valamint a versek eddigi magyar fordításait is bemutató óriásgyűjteményt adaptáltuk a www.szabolorinc.hu weblapon.

Horvátországi és olaszországi kutató útjaink során feltártuk Szabó Lőrinc külföldi utazásainak részletekbe menő topográfiáját, Dubrovnikban és a Merán melletti Avelengoban emléktáblát avatva örökítettük meg ott tartózkodását, Rómában olasz nyelvű válogatást jelentettünk meg verseiből. Előkészítettük a költő 1933-as csehszlovákiai, valamint 1924 és 1925-ös észak-olaszországi utazásainak eseményeit összegező könyveket, topográfiailag azonosítottuk és digitálisan rögzítettük (Rutkai Balázs, Rutkai-Órás Enikő) útjainak pontos helyszíneit.

Elért eredményeinket a www.szabolorinc.hu weblapon rögzítjük és tesszük a közönség és a kutatás számára hozzáférhetővé (az Osiris Klasszikusok sorozat köteteit pedig az DIA (www.irodalmiakademia.hu) teszi közzé digitalizáltan (amelynek Szabó Lőrinc-szakértője szintén Kabdebó Lóránt).

Weblapunk a beszámolási időszak során virágzott fel, web-mesterünk Bálint Zoltán és a szerkesztésben résztvevő Horányi Károly segítségével. Ezáltal biztosítjuk a kéziratok hozzáférhetőségét és állag megővését, a kiadványok, könyvek, tanulmányok hozzáférhetőségét. A következő – már elnyert – pályázati időszakban ezt a weblapot tesszük meg a versek kritikai kiadásának publikációs fórumává. Referencia példája az eddig elkészült *Föld, erdő, isten* kötet bemutatása.

Jelen formájában minden beszerzett szkennelt versvariáns felkerül a weblapra, hogy minél hamarabb használhassák a kutatók. Jelenleg a család tulajdonában maradt versvariánsok digitalizált változatait közöltük itt. Illetőleg Horányi Károly elkészítette az 1920 és 1944 között a különböző periodikákban megjelent versek teljességre törekvő szkennelését és a költő által szerkesztett nemzedéki folyóirat, a *Pandora* teljes szkennelését. Ezek megtekinthetők a Horányi Károly laptopján, hamarosan feltesszük a weblapra is. Ezek tudományos feldolgozása a következő projekt feladatát képezi.

Kutatási eredményeinkről évente nyilvános beszámolókat tartottunk, konferenciákon számoltunk be: a Petőfi Irodalmi Múzeumban (2004. október 4-én, a Miskolci Egyetem Szabó Lőrinc Kutatóhelye Kötetbemutatója alkalmából; 2006. október 3-án, a Miskolci Egyetem Szabó Lőrinc Kutatóhelye újabb eredményeinek bemutatása címmel; 2008. április 8-án a Kabdebó Lóránt számára a Toldy Ferencz-díj átadási ünnepsége alkalmából; 2007. november 27-én, a Kodolányi Főiskola budapesti kihelyezett épületében, A Szabó Lőrinc-életműkutatás jelene címmel; 2009. január 15-én a MOM-ban egy Szabó Lőrincről készült portréfilm levetítése mellett, valamint a Múcsarnokban 2009. december 14-én a Parnasszus folyóirat téli, Szabó Lőrinc számának bemutatásával (A Kutatóhely által is szervezett anyag olyan bőségesre sikeredett, hogy a folyóirat 2010 tavaszi száma is Szabó Lőrinc emlékezetére készül) összekötve.

Szövegkiadások:

Szabó Lőrinc Füzetek:

Pótlások a *Szabó Lőrinc Füzetek* 3. és 6. füzetéhez. *Szabó Lőrinc könyvtára* (Külföldi szerzők művei – kiegészítés / 7. Magyar szerzők művei – kiegészítés / 63. Külföldi szerzők művei – javítások, kiegészítések a szócikkekhez / 81.) Készítette: Milnerné Darmó Magdolna.

Szabó Lőrinc környezetének naplói. Válogatta, sajtó alá rendezte és az utószót írta Tóth Mariann. Szabó Lőrinc Füzetek 8. Miskolci Egyetem BTK Szabó Lőrinc Kutatóhely és az MTA Könyvtára (Sorozatszerk.: Kabdebó Lóránt), Miskolc, 2007.

Szabó Lőrinc Remarque-fordítása. Vissza a háborúból. Kabdebó Lóránt, Busku Anita Andrea, Szemán Renáta, Juhász Gábor kísérő tanulmányaival. Sajtó alá rendezte: Szemán Renáta és Juhász Gábor. Szabó Lőrinc Füzetek 9. Miskolci Egyetem BTK Szabó Lőrinc Kutatóhely és az MTA Könyvtára (Sorozatszerk.: Kabdebó Lóránt), Miskolc, 2008.

Wedekind: *Franziska*, a német kiadás munkapéldánya a fordító autográf bejegyzéseivel, a fordítás gyorsírásból áttett szövege, Lipa Timea kísérőtanulmánya. Szabó Lőrinc Füzetek 11. www.szabolorinc.hu. Szövegek és kiadások/Szabó Lőrinc Füzetek.

Osiris Klasszikusok

Szabó Lőrinc: *Vallomások*. Naplók, beszélgetések, levelek A szöveggondozást végezte, a jegyzeteket, az életrajzot és az utószót írta Horányi Károly és Kabdebó Lóránt, Osiris, Budapest, 2008. 935p.

Szabó Lőrinc: *Irodalmi tanulmányok*. A szöveggondozást végzi, a jegyzeteket, és az utószót írja Kemény Aranka. A Szabó Lőrinc életmű sorozat záró kötete. Előkészületben: az összes szöveg összegyűjtve és legépelve.

Szabó Lőrinc kiadatlan drámafordításai:

Szabó Lőrinc kiadatlan drámafordításai. 4. Strindberg: *A csöndes ház*. (A szöveggondozást végezte és a kísérő tanulmányt készítette Kontor István.) Csokonai Kiadó, Debrecen, 2007.

Szabó Lőrinc kiadatlan drámafordításai. 5. Hanns Johst: *Thomas Pain. Történelmi adatok Thomas Paine-hez*. (A szöveggondozást végezte és a kísérő tanulmányt készítette Kontor István.) www.szabolorinc.hu. Szövegek és kiadások/Szabó Lőrinc kiadatlan drámafordításai.

Egyéb szövegkiadások:

Szabó Lőrinc válogatott versei. Kabdebó Lóránt válogatása. Magyar Napló, Budapest, 2007. 218 p. Szerkesztette és az utószót írta Kabdebó Lóránt (Utószó: *Magyarázatok K. számára*, 195--218.).

Lőrinc Szabó: *Poesie scelte*. A cura di Eszter De Martin, consulenza e revisione di Cincia Franchi. Accademia Ungharese di Roma, Lithos, 2008. Roma

Könyvek Szabó Lőrincről:

Kabdebó Lóránt: *Szabó Lőrinc „pere”*. Argumentum, Budapest, 2006. 529 p.

Kabdebó Lóránt: *„Ritkúl és derül az éjszaka”*. *Harc az elégiáért*. Csokonai Kiadó, Debrecen, 2006. 319 p.

Dr. Felszeghi Sára: *Kór-képek*. A betegség mint poétikai eszköz a magyar irodalomban, Napkút, 2008.

Franciska Čurković-Major: *Szabó Lőrinc kelet-adriai utazásai*. Szabó Lőrinc Füzetek 10. Miskolci Egyetem BTK Szabó Lőrinc Kutatóhely (Sorozatszerk.: Kabdebó Lóránt), Miskolc, 2009.

Kontor István László: *Szabó Lőrinc kisebb német nyelvű versfordításai.* Antológia. www.szabolorinc.hu. Szövegek és kiadások/Szabó Lőrinc dokumentumok.

Tanulmányok Szabó Lőrincről:

Curkovic-Major Franciska: *Leánderek és tücskök (Szabó Lőrinc adriai utazásai).* Irodalomtörténeti Közlemények, 2006. 3--4. szám, 280--308.

Horányi Károly: *Szabó Lőrinc első igazolási tárgyalásának jegyzőkönyve.* Magyar Napló, 2007. október, 23--30.

Új főszereplő a rendszerváltás utáni irodalomtörténeti kánonban: Szabó Lőrinc – In: Súlyok és hangsúlyok. Írások az utóbbi két évtized magyar irodalmáról (1889--2009). Szerkesztette: Szondi György, Vincze Ferenc, Napkút Kiadó, Budapest, 2009. 39--52.

Franciska Čurković-Major: *Kincses Trogir, s Raguza tornyai.* Életünk, Szombathely, Dalmácia-különszáma, 2008. 8. szám. 45--58.

Kabdebó Lóránt: *A Szabó Lőrinc-vers mondhatósága.* Parnasszus, 2009. Tél. 77--92.

Kabdebó Lóránt: *A huszadik századi költészet nagy pillanatai.* – Forrás, 2009. 10. szám, 35--80.

Horányi Károly: *Szabó Lőrinc mint a Magyarország segédszerkesztője és az Új Szellemi Front (Első közlemény) ItK. 2009. 3., 273—337.*

Horányi Károly: *Szabó Lőrinc mint a Magyarország segédszerkesztője és az Új Szellemi Front (Második közlemény) ItK. 2009. 4. 395—472.*